

környéken. A közeli kaszányákból futólépésben rohant a katonaság a merénylet helyére s alig egy-két perc múlva lovaskatonák elzárták az Arzenál-útba torkolló összes utcákat. A király holttestét elvitték az Arzenálba; a trónörököszt a királyi palotába akarták szállítani, de még útközben meghalt. A király holttestén borzasztó sérülések voltak s egész testét vér borította el. A királynét azonnal elvitték a palotába és ágyba fektették. A király holttestét nagy katonai csapat kísérte a palotába. Az Arzenál-utcát, amelyben a merényletet elkövették, még késő éjjel is katonaság szállta meg. A rendőrség több száz embert letartóztatott. A miniszteri tanács megtiltott minden csoportosulást, mert fél, hogy az elégedetlenek a köztársaságot proklamálhatnák. A vidéki városokba is számos táviratot küldtek, a melyekben felszólítják a hatóságokat, hogy ne tűrjenek semmiféle csoportosulást s hogy azonnal alkalmazzák a fegyveres erőt. Hír szerint a merénylő banda tagjainak legnagyobb része spanyol anarkistákból állott, de valószínűnek tartják, hogy több francia anarkista is volt köztük. Párisból és Madridból jelentik, hogy Franciaországból és Spanyolországból az utóbbi napokban több anarkista ment el Portugáliába.

A király és a trónörökös holtteste.

Lisszabonból jelentik: A király és trónörökös holttestét zárt kocsiiban tegnap este 9 órakor a Necessitades nevű királyi palotába szállították egy szakasz községi lovasság őrizetével. A királyné Mánuel infánssal hét órakor tért vissza a palotába, míg az oportói herceg az arzenálban maradt. A merénylők egyikét egy szárnysegéd, aki a király kocsija mellett tovaagolt, revolverrel agyonlőtte, egy másikat a rendőrök öltek meg. Azt beszélnek, hogy a gyilkosok egyike, egy Cordova nevű spanyol ember, az ismert anarkista fia. A másik állítólag francia ember. A letartóztatott merénylők egyike a börtönben öngyilkosságot követett el. A gyilkosok ötlövetű ismétlő fegyvert használtak, amelyet hosszú kabátjuk alá rejtettek. A rendőrség titkos fegyver- és bombaraktárak után kutat és már eddig is igen sok embert letartóztatott. A kormány kijelenti, hogy a merényletben a katonaság köréből senki sincs kompromittálva. Ezzel szemben híre jár, hogy a hadseregnek és a tengerészetnek több altisztje vett részt a merényletben.

A miniszterek tanácskozása.

A miniszterek a merénylet után nemsokára tanácskozásra gyűltek egybe. Igen széleskörű katonai óvintézkedéseket tettek. Az egész városban mély csend van. Újabb letartóztatások történtek. A rendőrség több

egyént letartóztatott, akiknél bombákat találtak. Az összeküvésben hír szerint katonaság is részt vett. Alpoin volt miniszter becsületszavát vették állítólag, hogy lakását nem hagyja el. Furtadó tengerésztisztet és volt képviselőt szintén letartóztatták. Ezenkívül Lisszabon környékén több republikánus vezért letartóztattak.

A merénylők.

Fegucira Franceszko, a király parancsörtsztje, aki a király kocsija mellett haladt, amint a lövések eldörtültek, fegyverét ragadta meg és a gyilkosok egyikét megölte. A rendőrség a tanácsházánál megölt egy második gyilkost. A gyilkosok holttesteit a tanácsházba szállították. Személyazonosságukat még nem sikerült megállapítani. Azt hiszik azonban, hogy egyikük francia, a másik spanyol. A gyilkosok ötgolyós ismétlő karabélyokkal lőttek. Fegyvereiket kabátjuk alatt rejtgették.

Amália királyné.

Mária Amália királyné betegen fekszik. A merénylet után idegrázkódás érte s mély ájulásba esett, amelyből csak egy óra múlva ébredt föl. Éjjel láza volt és rémképeket látott. A királyné az utóbbi napokban nagyon sokat szenvedett a folytonos letartóztatások s a rendőrök és a köztársaságiak között való gyakori összeütközések miatt. Reggel újra erős láz állott be nála s állapota a legnagyobb mértékben aggasztó.

Az új király.

Az új király Manuel infáns, a királyné másodszülött fia lesz, aki helyett a királyné vette át a régensséget.

Az új király 1889 november 15-én született Lisszabonban s Beja herceg nevet kapta. Teljes neve Mánuel Mária Fülöp Károly Amelio Lajos Rafael Gábor Gonzaga Xavér Assisi Ferenc Jenő.

A portugál udvar táviratot intézett az orleánsi herceghez, a királyné bátyjához, amelyben értesíti a király és trónörökös meggyilkoltatásáról. A herceg azonban nem kaphatta kézhez a táviratot, mert már pénteken Nápolyba utazott, ahonnan most akart Egyiptomba indulni, hogy meglátogassa nővérét, az aostai hercegnét.

Az összes monarchista-pártok, úgy a liberálisok, mint a konzervatívok egyetértenek abban, hogy a monarchisztikus államforma megtartandó.

== MEGJELENT ==
BAROMFITENYÉSZTŐ OSZTÁLYUNK

ÁRJEJYZÉKE

~ diszes kiállításban, számos ábrával. ~

Mesterséges keltetés hiveinek különös figyelmébe ajánljuk.
Minden érdeklődőnek egyszerű óhajra szívesen megküldjük.

Magyar ≡
Mezőgazdák
Szövetkezete
Bpest, V., Alkotmány-u. 31.

A magyar képviselőház és a lisszaboni királygyilkosság.

A képviselőház hétfői ülésén Návay elnök, a nemzetközi szokás szerint indítványozni akarta, hogy a képviselőház fejezze ki részvétét a szörnyű esett miatt. Így történt ez a szerbiai királygyilkosság alkalmával is, amikor Apponyi Albert gróf indítványára a Ház részvétét és megbotránkozását fejezte ki a belgrádi eset miatt. Azonban néhány függetlenségi képviselő tiltakozott mindennemű részvétnyilatkozat ellen. Ugron Gábor vezetésével több képviselő bement Návay elnökhöz és fölkerete, hogy minden nyilatkozattól tartózkodjék, mert ha az elnök megemlékeznék a királygyilkosságról, utána többen felszólalnának és kifejtének, hogy Károly király nem volt alkotmányos uralkodó és halála miatt egy alkotmányos nemzetnek parlamentje nem fejezheti ki részvétét. Ilyenkor az a szokás, mondotta Ugron, hogy a képviselőház legfőbb az illető nemzet parlamentjéhez küldhet részvétnyilatkozatot. Portugáliában pedig most nincs parlament, mert a népképviselést a király sétkergette. Návay elnök látván, hogy akárhogyan nyilatkoznék is az esetről, ezzel föltétlenül vitát provokálna, már pedig a részvétnyilatkozathoz nem illik hozzá semmiféle parlamentí vita és szavazás, elhatározta, hogy a királygyilkosságot nem teszi szóvá a képviselőházban. Később azonban a magyar kormány mégis elhatározta, hogy úgy a képviselőház, mint a főrendiház megemlékeznek a tragédiáról.

Fizetésektelen város.

Makó városa már régóta anyagi zavarokkal küzd, aminek oka, hogy a városi adók nem folytak be rendszeresen. A múlt hónapban ismét kifogyott a pénz a városi pénztárból, mire a tanács elhatározta, hogy a tartalékalapból harmincezer korona kölcsönt vesz föl. Ezt a határozatot azonban az alispán nem hagyta jóvá s emiatt február elsején több tisztviselő, valamint a város igen sok munkása nem kapta meg fizetését. A városi pénztárban még annyi pénz sem volt, hogy a város tulajdonában lévő téglagyár munkásainak heti bérét kiízzessék, aminek következtében a téglagyári munkások sztrájkba állottak. A munkásokhoz vasárnap kiment Pák Kálmán gazdasági tanácsos, de a hosszas tanácskozás nem végződött eredménnyel, mert a munkások kijelentették, hogy mindaddig, míg hetibérüket meg nem kapják, dolgozni nem fognak. Pák gazdasági tanácsos, miután a munkásokkal megálapodásra jutni nem tudott, a követelt munkabérekét sajátjából fizette ki, amire a munkások ismét megkezdték a munkát. A makói takarékpénztár és népbank, hogy a főnálló bajokon némileg segítsenek, elhatározták, hogy egész évi adójukat egyszerre fizetik be a városi pénztárba. E határozatokról átiratban értesítették a városi tanácsot. Ez összegből néhány tisztviselőnek fizetését folyósítani fogják.

Erre az iskolaszék is újabb átiratot intézett a városi tanácshoz, amelyben négyezer koronát kér a fizetések eszközlésére. A városi szállítók is kérik mintegy tízezer korona követelésük kielégítését. Ez utóbbiakra azonban egyelőre még nincs fedezet. A várost e szorult helyzetbe a rossz gazdasági viszonyoktól eltekintve, az sodorta, hogy mintegy 170 ezer korona pótdóhátalék van. A városi tisztviselőket a történetek rendkívül elkeserítették és csak abban reménykednek, hogy az illetékes körök bizonyára rajta lesznek, hogy a várost e válságos helyzetéből mihamarább kiszabadítsák.

A vasúti munkások gyűlése.

A Vasúti Munkások Országos Szövetsége az elmúlt vasárnap tartotta Budapesten a vas- és fémmunkások házában évi rendes közgyűlését. A gyűlésen, amelyen Kiss Miklós elnökölt, a kereskedelemügyi miniszter megbízásából Rácskay Gyula vasúti és hajózási főfelügyelő jelent meg. Az elnök rövid üdvözlő beszéde után Jászay Samu az országos szakszervezeti tanács nevében üdvözölte a megjelenteket, akiknek a magyarországi szociáldemokrata párt üdvözlését Buchinger Manó tolmácsolta.

A szövetség jelentése röviden összefoglalva ismerteti az elmúlt év kimagasló eseményeit. Hevesen panaszkodik egyfelől a szervezett vasutasok üldöztetéséért, amely az október 10-iki politikai háttérű mozgalmak idején érte el tetőpontját, másfelől megállapítja, hogy a kereskedelemügyi miniszter válaszképpen a szövetség emlékiratára 1907 február elején számos MÁV. munkást részesített 20—40 filléres béremelésben. Tiltakozik a jelentés az ellen a vád ellen, mintha a szövetség a vasúti munkásokat sztrájkra bujtogatná s megemlíti, hogy a vasúti alkalmazottak szolgálati pragmatikájáról szóló miniszteri rendelet kibocsátásakor 34 telefonüzenet és 56 távirat útján maga a középponti vezetőség igyekezett a vasutasságot az eskü letételére bírni. A szövetség igyekezett tagjai művelődésének előmozdításán is.

Mi úgy értesültünk, hogy a vasúti munkások szövetségének jelentésében foglalt azon kitétel, hogy a szövetség bírta volna reá a vasúti munkásságot az eskü letételére, a valóságnak egyáltalán nem felel meg, mert önként belátták a munkások az eskületétel célszerű és szükséges voltát.

Hazai rög Amerikában.

Az Egyesült-Államok Pennsylvánia városából megkapható levelet kapott Budapest polgármestere. A levelet Kammelsville város plébánosa, Bliesz írta s egy ládika magyar földet kér benne huszonhat magyar áldozat szíve fölé. December 19 én ugyanis nagy bányászercsétlenség történt a város közelében s nyolcvanhárom munkást temetett el a beomlott tárná. Az áldozatokat fölszínre hozták s ekkor megállapították, hogy közülök huszonheten a magyar földről szakadtak Amerikába. Ezek most ott nyugosznak a kammelsvillei katolikus temetőben, ahol egyszerre temették el a munka vértanúit. Fájdalmas volt az ő temetésük a sok családtag görcsös zokogása miatt. De a fájdalom megenyhül, a könnyek patakja kiapad, mert csak a tenger kimeríthetetlen, az emberi szív könnye elapad, ha sokáig folydogál. És mire a tavasz virágot fakaszt a szegény magyar áldozatok sírjain, már nem fogják tördelni a kezöket a gyászba borult özvegyek és nem sikoltják velőbe hasító kiáltással:

— Jaj, miért is jöttünk Amerikába!

A fájdalom már ekkorra eltompul szívükben s csak néma zokogással merednek majd ama sírhalmokra, amelyek a munka vértanúinak nyugvóhelyét jelölik. És ekkor Bliesz plébános gyászünnepelet akar rendezni a temetőben. Május 15-én lesz ez a gyászünnepelet s azért kéri a plébános a magyar földet, hogy azt elhintesse a magyar áldozatok sírja fölé. Szép és meghatározó gondolat ilyformán ápolni a hazaszeretetet azok szívében, akiket egy óceán választ el tőlünk, de a lelkük mégis itt van köztünk. Így fogja föl ezt Bárczy István polgármester is, aki azonnal intézkedett, hogy a hazafias kérelmet teljesítsék.

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

Az olaszországi szövetkezeti mozgalom.

A kremonai nemzetközi szövetkezeti kongresszus egy időre ismét Olaszország szövetkezeti mozgalmára fordította a világ szövetkező társadalmának a figyelmét. Az olasz félsziget a maga sűrű és tarka szövetkezeti hálózatával meg is érdemli, hogy tanulságokat vonjanak haladásából a többi országok.

Olaszországot csak az angol takácsok előzték meg úgyszólván a szövetkezeti eszme felkarolásában. Midőn az országot éhínség sújtotta 1853-ban, a kétségbeesettek közt mentőgénusként jelent meg a szövetkezeti gondolat. Turinban a munkások szövetkezetet alakítottak, hogy megszabaduljanak az élelmiszeruzsorától. A vállalkozás, mely létrehozta a ma már hatalmas turini általános munkásszövetkezetet, kiinduló pontja volt a mozgalomnak. Páratlan sikerrel terjedt a szövetkezeti hálózat, melynek sokszínűségét az alábbiak eléggé tanúsítják.

A szövetkezetek közül a hitelszövetkezetek már a hatvanas években alakultak. Vezérük Luigi Luzatti egykori miniszter és neves közigazda volt. 1888-ban már 692 hitelszövetkezet működött, több mint 100 millió lira befizetett alaptőkével és tartalékalappal. S ezek a szövetkezetek egyaránt kiterjedtek a kisgazdákra, kisiparosokra, hivatalnokokra, munkásokra és csak nagyon csekély százalékban a vagyonosabb osztályokra.

A fogyasztó-szövetkezeteket a munkások kezdték alakítani. A turini szövetkezők példáját követték a vasutasok, majd a köztisztviselők, akik Luigi Buffoli vezetésével hozták létre a nagynevű milánói szövetkezetet.

Ez a hatalmas szövetkezet mintaszerűségénél fogva megérdemli, hogy vele bővebben foglalkozzunk. 1886-ban kezdte meg működését a legszerényebben. A tisztviselők társulatának a játéktermében volt fölállítva számára egy szekrény s a tisztviselők látták el a szövetkezeti munkát az egyetlen raktárossal. A negyedik hónapban a tagok száma 134-ről 396-ra, a befizetett tőke 1712 liráról 7941 lirára nőtt. Félév múlva a szűk helyiségből már elvándorolt a szövetkezet egy kilencszobás helyiségbe, melyet egy-két hónap múlva egészen megtöltött.

A harmadik évben, midőn már összeköttetésben állt a hatalmas angol szövetkezettel, a Wholesaleal, 2127 tagja volt s köztük maga az olasz király is. Harmadik helyiségbe költözött 1899-ben s megkezdte az élelmiszer árúsitást is.

Bár az új szövetkezeti ház kibérlése körül támadt viszály s a közigazgatási válság sokat ártott a szövet-

kezetnek, tagjai egyre szaporodtak, egymásután állította föl a háziszerek osztályát, majd kóstolótermeket létesített, megnyitotta a kárpitosműhelyt, meghonosította a hideg ételek árúsitását az angol állvaétkezéssel kapcsolatban s berendezte ma már híres borpincéjét.

A szövetkezeti szellem terjesztésére is sok gondot fordított a szövetkezet. Már az első évben kiadta a „Numero Unico“ című ujságot, melybe a világ legnagyobb szövetkezeti férfiai emléksorokat küldtek, 1890-ben pedig a „Guida de Milano“ című kiadvánnyal oly sikert ért el, hogy a tiszta jövedelemből 700 lirát adhatott a munkásegylet javára. Hogy a fiatalságot megnyerje a szövetkezeti eszmének, játékoskönyvet adott ki, néhány évvel később pedig megindította szövetkezeti lapját, a Nostro Giornale-t.

Mire a szövetkezet 10 éves évfordulóját ünnepelte, már 16 fióközlete volt. Ezeken kívül népirodát állított föl, melynek az volt a célja, hogy a szövetkezeti tagoknak tanácsot és információkat adjon.

Midőn az 1898-iki rossz esztendő eljött, a drágaság enyhítésére kenyérsütő-kemencéket és húskimérőket állított föl s megkezdte a néplakások építését.

Nagy volt a szövetkezők lelkesedése, midőn 1905-ben a milánói szövetkezet saját palotáját megnyitotta, mely hatalmas méreteivel külsőleg is kifejezi azt az erőt, melyet a szövetkezet képvisel. Erre nézve csak annyit jegyzünk meg, hogy értesítőjét 120 ezer példányban küldte szét, mintapincéje 40.000 hektolitert képes befogadni s legutóbb a Simplon-alagúthoz kirándulók számára 3000 darab, eleséggel telt kosarat szállított. Így emelkedett a szövetkezet a világ leghatalmasabb szövetkezeti intézményei közé, példát szolgálva minden fejlődő szövetkezetnek.

A fogyasztási szövetkezetek gyarapodása általában ugyanolyan képet varázsol elénk, mint ezé a nagy központi szövetkezeté. A nyolcvanas évek végén eszerint már 2100-nál több fogyasztási szövetkezet virágzott Olaszországban. Sajátságos azonban, hogy ezek inkább a felsőbb vidékeket, Lombardiát és Piemontot hálózta be. Talán ez is egyik oka annak, hogy a félsziget ezen része kedvezőbb gazdasági helyzetben van ma is, mint a déli.

Ki kell emelnünk azonban azt, hogy Olaszországban a szövetkezeti életben a munkások is élénk részt vesznek s létrehozták a szövetkezetek különleges alakjait, a kézműves-szövetkezeteket. A nagy állami és községi munkálatokat, amelyek eddig eddig csak a nagyvállalkozók kezében voltak, akik aztán a munkásokat potom bérekkel kiszípolozták, ma már a munkások szövetkezetei is elvállalják. Ravennában alakult az első ilyen szövetkezet — Societá Dei Braccianti — melyet Budrióban, majd Mantua tartományban több követett, úgy hogy 1889 végén már negyven volt a számuk. Ezen szövetkezetek előnyös helyzete s elsőbbsége az állami munkálatoknál törvényileg van biztosítva. A következő évben a törvény következtében már 4¹/₄ millió lira

Magyar Gazdák Értékesítő Szövetkezete

BUDAPEST (Központi vásárcsarnok)

Igazgatóság és központi iroda:

Budapest, IX., Imre-utca 4. sz.

Nagy kőpinczéi: BUDAFOKON.

Értékesít husféléket, baromfit, vadféléket, tejterméket, tojást, zöldséget, gyümölcsöt, mézet és MINDENEMÜ ÉLELMICZIKKET. Hordóbor-értékesítő osztály. ·· ·· Égetett szeszitalok értékesítése.

A Magyar Országos Méhészeti Egyesület vezérképviselői.

A szövetkezet tagjai kedvezményben részesülnek. ·· ·· Mindennemű értékesítési ügyben díjtalanul nyújt felvilágosítást.

értékű munkálatokat teljesítettek. Sokban hasonlítanak ezen kézműves szövetkezetekhez a kőműves-szövetkezetek is, minők a milánói és az imolai, melyek már nagyon szép sikereket értek el.

Mindezekhez még az a megjegyzésünk, hogy a mi munkásnépünk is sokkal többre menne társadalmilag, de különösen gazdaságilag is, ha a szociáldemokrata frázisok hajhászása és a szociálista vezérek vakon való követése helyett józan gondolkodással, szövetkezetek útján iparkodnék magát a kizsákmányoló tőke s a kiszípolozó szociálista politika alól függetleníteni és magának a gazdasági haladást biztosítani. *Sch.*

Az új betegségélyző törvény és a szövetkezetek.

(Folyt. és vége.)

Ezek után a második kérdés már most az, hogy minő tagsági díjakat, amit a törvény járuléknak nevez, kell fizetni és ki köteles azokat befizetni?

A biztosított tagok járulékát átlagos napibér-osztályok szerint kell befizetni. Az átlagos napibér-osztályokat az Országos munkásbetegélyző és balesetbiztosító pénztár állapítja meg s azok legnagyobb összege 8 koronánál nagyobb nem lehet. A biztosított tagoknak az átlagos napibér-osztályokba való besorozása tényleges fizetésük vagy bérük alapján történik.

A törvény azonban korlátokat szab a járulékok összegére nézve, mikor kimondja, hogy a biztosított tagok járuléka az átlagos napibér 2%-nál kevesebb és 4%-nál több nem lehet. A törvény eme rendelkezése a mostani kerületi pénztárakra is kötelező.

Akinek tehát napi 3 korona bére van, attól napi 6 fillért mint legkisebb, vagy 9 fillért mint közepes, illetve 12 fillért mint legmagasabb járulékot szabad levonni. Akinek pedig havi 30 korona fizetése van, egy hónapra tízszer annyit fizet, mint amennyi az előbbi esetben egy napra esik. Az esetre, ha egy tisztviselőnek havi 90 korona fizetése van, akkor ezután szintén a fenti napiszámítás szerint, illetve egy hónapra 1 korona 80 fillért mint legkisebb, vagy 2 korona 70 fillért mint közepes, illetve 3 korona 60 fillért mint legmagasabb járulékot szabad levonni havonként.

A pénztári tagok közös háztartásban élő családtagjai, ha keresetük nincs és az Országos munkásbetegélyző és balesetbiztosító pénztárba, illetve a mostani kerületi betegségélyző pénztárba önként belépnek, a tagjárulékaik felét fizetik.

Az olasz hitelszövetkezeti központ. Az olaszországi hitelszövetkezetek hatalmas fejlődéséről tesz tanúságot az a közlemény, melyet a Mezőgazdák lapjában olvasunk. E szerint Luzzatti olasz miniszter, a kremoniai szövetkezeti világtkongresszus elnöke, most ismét olyasmint kezdeményezett, ami Olaszország mezőgazdasági lakosságának javára fog válni. Ugyanis a Piacenza központtal bíró olaszországi gazdasági szövetkezetek idei kongresszusán ki fogják mondani az országos központi hitelszövetkezet megalakítását, amelynek 10 millió lira lesz az alaptőkéje. A Luzzatti által kidolgozott program szerint e központi hitelszövetkezet hivatása lesz, hogy a gazdasági szövetkezeteket mindenben segítse és támogassa, újak keletkezését előmozdítsa, különösen pedig támasza legyen az olyan szövetkezeteknek, amelyek mezőgazdasági termelvények kivitelével vagy behozatalával foglalkoznak. A gazdasági háziipar föllendítése is feladatai közé tartozik. Az olasz országos központi hitelszövetkezet, mint már említettük, még az idén meg fog alakulni. Székhelye előbb Piacenzában, később Rómában lesz.

• MI UJSÁG? •

Kisgazdák Darányinál. A bács megyei Keresztúrról hetvenöt napszámából és kisgazdából alakult küldöttség tisztelegte a mult héten a képviselőházban Darányi Ignác földművelésügyi miniszternél. Ertl János országgyűlési képviselő, a küldöttség vezetője adta elő a miniszternek a küldöttség kérését, hogy a miniszter Bácsbodrog vármegyében levő földbérletüket árlejtés nélkül hosszabbítsa meg. A miniszter szívesen fogadta a küldöttséget és megígérte, hogy kérésüket jóindulattal megfontolás tárgyává teszi.

A Lorántffy Zsuzsánna Egyesület Budapesten a mult vasárnap rendes évi közgyűlést tartott. Szilassy Aladárné elnök beszéde után Muraközy Ilona titkár az egyesület mult évi működéséről számolt be. Áldásos működést fejtett ki az egyesület Diakonissza-háza, a mosóintézettel kapcsolatos cseléd-otthon, a fővárosban föllállított tizenkét vasárnapi bibliamagyarító-iskola. Azután Szóts Farkasné pénztáros tett jelentést. A bevétel 65.954 korona, a kiadás 63.437 korona volt. Karácsonyi Jenő gróf 2000 koronás, Elek Pálné 200 koronás, Ercsey Ernőné 200 koronás, Festetich Gyuláné grófné 300 koronás, Vámosy Károly dr. 200 koronás alapítványt tett. Adományokat kapott az egyesület a belügyminisztériumtól (2000 korona), a budapesti református egyháztól (1678 korona), Budapest székesfővárostól (300 korona), Odescalchi Gyuláné hercegnétől (628 korona), Tisza Istvánné grófnétől (860 korona), Pfeifer M.-né hagyatékából (400 korona), Szilassy Aladárnétól (695 korona). Az egyesület vagyona házbán és alapítványokban, a terhek leszámításával 82.353 korona, a mibe az egyesület intézeteinek mintegy 12,000 korona értékű ingófölszerelése nincs beleszámítva. Dessewffy Emma a Peterdy-utcai munkás-otthonról számolt be. A közgyűlés a jelentések tudomásul vétele után az intéző-választmányba beválasztotta Radvánszky Gézáné bárónét.

Egy híres színész halála. Bényei István, a magyar színészvilágnak egyik ismert alakja, a mult héten 73 éves korában meghalt. Az óbudai Margit-kórházban érte utól a halál, ahová súlyos rákbaja miatt vitték be. Bényei István Bártfán született 1835-ben és 26 éves korában lépett színpadra. Mint vándorszínész bejárta csaknem az egész országot, de öregedvén, Budapestre jött és itt letelepedett. A színészek nyugdíjgyesületének a keleti pályaudvarral szemben épült bérháza az ő agitációjának eredménye. Ő alapította az Országos Színészgyesületet is, amelynek 1896-ig igazgatója volt. A nagysurányi színészmenedékház is az ő kezdesére épült s nem az ő hibája volt, hogy nemsokára meg is szűnt. A színészgyesulettől való visszavonulása óta Gödöllőn lakott. Onnan hozták be a kórházba is.

A váci pályaudvar újraépítése. Vác városának küldöttsége járt a mult héten a kereskedelemügyi minisztériumban Barabás Béla országgyűlési képviselő vezetésével. A küldöttség azt a kérelmet terjesztette a miniszter elé, hogy a régi rozoga állomásépület helyett újat építsenek. Kossuth Ferenc miniszter megígérte, hogy a dolgon a lehetőség szerint segíteni fog.

Szövetkezeti haszonbérlet. Makóról jön a híre, hogy a földművelők küldöttsége Csernoch János csanádi püspöknél járt és arra kérte, hogy a püspök engedje át a püspökség lelei 4000 holdas birtokát kisgazdákból alakult földbérlő szövetkezeteknek haszonbérbe. Csernoch püspök szívesen fogadta a küldöttséget és biztosította jóindulatáról őket. Egyszermind bejelentette, hogy kérelmüket alaposan meg fogja vizsgálni, hogy meggyőződést szerezzen magának arról, vajjon a szövetkezet helyes alapon áll-e és helyes irányban működik. Ha arról lesz meggyőződve, hogy helyes alapon indulnak, úgy készségesen hajlandó bérföldeket engedélyezni.

Földrengés. A szerdán reggel északi Csehországban észlelt földrengések délután ismétlődtek. A Grasslitzből és az Óriás-hegység más helyiségeiből érkezett hírek szerint az első lökést kedden éjjel, 2 óra 5 perckor érezték. Ez a lökés, amelyet heves dübörgés kísért, hat másodpercig tartott. Különböző tárgyak kimozdultak helyükből, az edények csörömpöltek és sokan fölriadtak álmukból. Később 3—5 másodpercig tartó lökések következtek.

Egy község pusztulása. A zalamegyei Pölöske község leégett. A rettenetes tüzvésznek öt ember is áldozatul esett. Az áldozatok között van egy fiatal leány, aki kis testvérét akarta az égő házból kimenteni. A férfiak szintén mentés közben lették halálukat a lángok között. Megrendítő Csercsics József két leányának halála. Csercsicsék lakodalomban voltak és még haza sem értek, mikor házuk már lángba borult és a házban benn aludt a kisebbik leány. Az asszony örjögve rohant a ház felé, hogy gyermekét megmentse, ebben azonban megelőzte őt Ilona leánya, ki a lakodalomban nyoszolyóleány volt. Habozás nélkül berohant az égő házba. A kis leányt ölbe kapta és már-már úgy látszott, hogy mindketten megmenekülnek, a küszöbön azonban Ilona megbotlott és elesett. Pillanat mulva ruhája lángot fogott és a kívülállók elől csakhamar átláthatatlan füstgomoly és lángnyelvek fedték el a két testvért. Mire rájuk akadtak, már mindketten meghaltak. A tűz hajnalban támadt a faluvégén és a nagy szélben olyan gyorsan terjedt, hogy mire az emberek oltásra gondolhattak volna, a falu már tíz helyen égett. Reggelre rommá hamvadt az egész falu. Ötvennégy ház, sok melléképület, takarmány, állat lett a tűz martaléka. Száz jómódu gazdaember lett koldussá ezen az éjszakán. Pölöskén irtózatossá nyomorban vannak az emberek. A tűzkárosultak javára gyűjtést indítottak.

A szerb trónörökös balesete. György trónörökös a minap délután a topsideri parkban egy hátultöltő vadászfegyvert próbált ki. Minthogy a fegyver nem jól működött, a trónörökös a töltött fegyvert egy fához verte, hogy a puskacsöveket kellő helyzetbe hozza, miközben mindkét cső elsült. A fegyver hatalmas visszacsapása következtében a trónörökös jobb lábán könnyen megsebesült. A trónörökös, aki azonnal visszatért Belgrádba, másnap reggel már rendes sétáját végezhetette.

A montenegrói összeesküvés. Néhány hónappal ezelőtt történt, hogy egy volt montenegrói miniszter összeesküvést szervezett a montenegrói fejedelem és családja ellen. Az összeesküvést azonban fölfedezték s a részeseik közül sokat elfogtak, több montenegrói diák pedig, aki az összeesküvésnek szintén tagja volt,

Szerbiába menekült. Ezeket Belgrádban elfogták és vizsgálati fogságba zárták. Most a belgrádi törvényszék a bebörtönzött diákokat szabadon bocsátotta. A montenegrói kormány annak idején felszólította a szerb kormányt, hogy az elfogott diákokat adja ki, a szerb kormány vizsgálatot is indított ellenük, majd a törvényszék elé kerültek, mely most szabadon bocsátotta őket. A dolognak politikai háttere is van, mert Cetinjében általánosan azt hiszik, hogy az összeesküvés szálait Belgrádban szőtték a fejedelem és családja ellen.

A cseléd, mint nagyságos asszony. Furiangos módon lopta meg a szolgálatadóit Lénárt Mari cselédleány. Hogy cselédkönyvre tegyen szert, felöltözött nagyságos asszonynak, suhogó selyemszoknyát vett magára, a fejére nagy tollas kalapot tett s így állított be a „cupringer“-hez, aki mély hajlongással járult eléje.

— Egy szobaleányra van szükségem — mondá kissé selypítve az ál-nagysága.

— Ime, éppen itt van egy. Bizonyosan meg fog felelni.

— Tud subickolni... azaz, hogy vikszólni?

— Tud.

— Van kedvese?

— Ártatlan, mint a ma született bárány.

— Na jól van, adja ide a könyvét.

A cseléd gyanútlanul átadta a könyvét, mire a nagyságos asszony elment s az átvett cselédkönyvvel másnap ő maga állott be cselédnek. Első dolga volt, hogy meglopta a gazdáját és elillant. Harmadnap már újra kezdte az egész komédiát, amelyet húszszor sikerült ismételnie, amíg végre rajtacsípték. Az ellopott holmikát is megtalálták a kedvesénél, Hoffmann Sándor ügynöknel. A budapesti büntető törvényszék Lénárt Marit lopásért és okirathamisításért 3 évi fegyházra, Hoffmann Sándort orgazdaságért 1 évi börtönre ítélte. A budapesti kir. ítélőtábla most Lénárt Mari büntetését 5 évi fegyházra emelte fel, ellenben Hoffmann Sándor büntetését helybenhagyta.

Vonatkisiklás. A kecskeméti—tiszauzi vonalon Kohárszentlőrinc állomás közelében a mozdony kisiklott és a hóban elmerült. Utasokban nem esett kár. A segélyvonat éjjelre hozta be az utasokat a kecskeméti állomásra.

Szengázmérgezés a vidéken. A vas megyei Német-Bükkösd községben Stukits Károly gazda minap dél előtt a család aludni tért volna, erősen befűtött a rozoga kályhába. Reggelre Stukits Károlyt, valamint apósa, Krausz Márkus 79 éves gazdát szengázmérgezés következtében holtan találták. Stukits feleségét, menyasszony leányát és 5 éves fiát még sikerült életrekelteni.

Stössel, Fock és Reiss tábornokokat halálra ítélték. Pétervárról jelentik, hogy a haditörvényszék Stössel, Fock és Reiss tábornokokat Port-Artur átadása miatt halálra, Szmirnov tábornokot pedig 10 évi fegyházra ítélte. Fock és Reiss tábornokokat az enyhítő körülmények figyelembe vételével a haditörvényszék kegyelemre ajánlotta. Érdekes, hogy gyávaság miatt halálra ítélt Stösselt Vilmos császár a vár átadása után vitéségi éremmel tüntette ki.

• GAZDASÁGI DOLGOK •

Mesterséges keltetés.

Nagy általánosságban elmondható, hogy a mesterséges keltetés hű utánzata a természetes szaporítási eljárásnak. Keltetőgéppel — legyen az bármily rendszerű — csak addig dolgozhatunk sikerrel, amíg azok szerkezeti kivitelükkel biztosítani képesek a keltés feltételeit.

A gyakorlat bizonyos szabályokat állított fel, amelyek a keltetés kezelési munkálatait alkotják s amelyek alap-

1. kép. Hibátlan tojás-alak.

jukban véve a természetes keltetésnél is megelhetők. Minden gépben a keltetés alá helyezett tojásokat:

1. forgatni,
2. hűteni vagy szellőztetni szükséges s
3. gondoskodni kell, hogy a gépszekrény belsejében a tojásokat körülvevő levegő megfelelő páratartalommal bírjon.

Ezeken kívül a keltetés munkáihoz tartoznak a tojások megvizsgálása s részben a kelés mellett gyakorlandó segédkezés is.

Első teendők a jó tojásanyag beszerzése legyen. Jónak mondjuk a megtermékenyített (csíráképes), alakilag kifogástalan, kellő nagyságú és korú tojást.

Az olvasó bizonynyal tudni fogja, hogy nem minden tojás egyenlően csíráképes. A csírázóképeség ezen fokai főként abban mutatkoznak, hogy

1. vagy a keltetés folyama alatt állanak meg az embriók a további fejlődésben,

2. vagy a kikelt apróság lesz teljesen életképtelen s mint ilyen hamarosan el is pusztul.

Minden csibe csak azon esetben lesz életképes, ha erőteljesen, kitünően megtermékenyített tojásból kelt ki. Ilyen tojásokat pedig fiatal, életerős, egészséges, tökéletesen pározó törzsek után nyerünk. A túlfialtal és öreg korú, beigazoltn rosszulhágó kakasokat ne tőrjünk tehát törzseinkben. A tojás normális rendes alakja is megkívánandó. Ilyen tojás képét az 1-ső képen látja az olvasó.

Az embrióknak csak ily alakú tojásban lesz megfelelő fekvése, ami tökéletes kifejlődéséhez mulhatatlanul szükséges.

Ezzel szemben minden oly tojást, amely bármi tekintetben eltér a szabályszerű rendes tojásformától, keltetési célokra használni nem szabad. A 2-ik képen ismét oly tojásokat láthatunk, amelyek keltetésre nem használhatók.

A tojásbél minőségére is legyünk tekintettel s a göröncsös héjú tojásokat, amelyeken tehát meszes felrakódások (fekélyek) vannak, konyhai célnál egyébre ne használjunk.

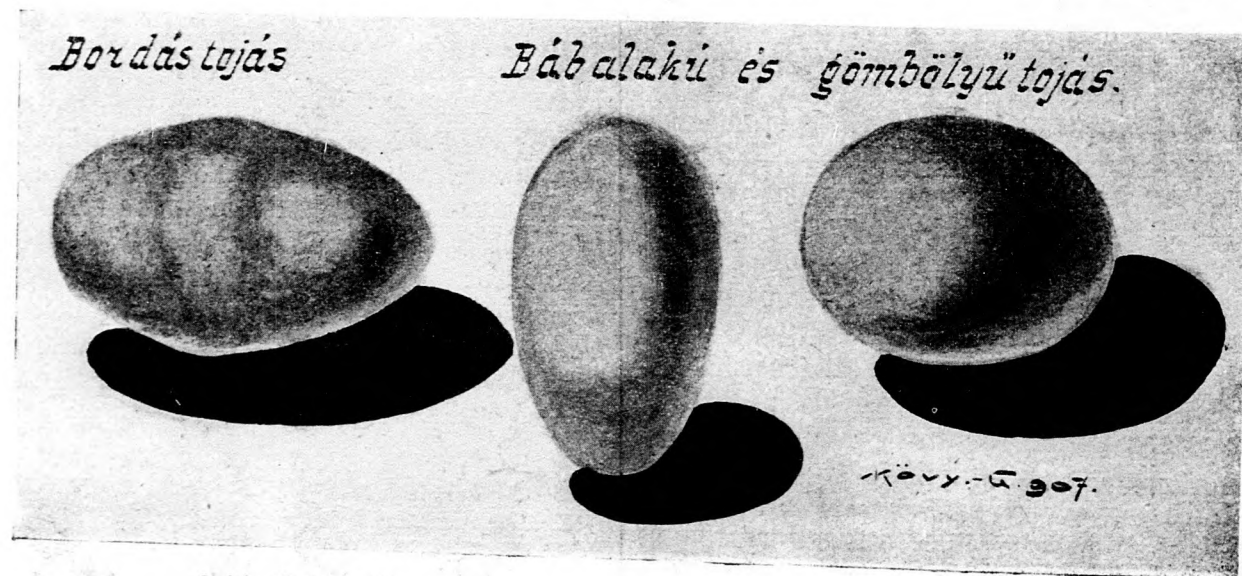
A tojás korosságának tekintetében szabály, hogy tyúktójást a letojástól számítva 2 héten belül, egyéb szárnyas tojását 3 héten belül keltessük ki. Ezentúl már gyöngébb életképességűvé leszen a jól megtermékenyített tojás is.

A tojásnagyság tekintetében is van megszívlelni való. Keltetési célokra alkalmas az a tyúktójás, mely átmérőben mérve 40—50 mm. között van, az ennél kisebb vagy nagyobbak keltetésre ne használtassanak.

A keltetés legelső munkája a tojásanyag előkészítésén kívül a keltetőgép megfelelő előkészítése lesz.

A berakás után 36—48 óra hosszát a tojások semmi kezelésben nem részesülnek, ellenben természetesen a fűtés körüli munkák ez idő alatt is pontosan végzendők. A keltetés állandó munkái a forgatás, hűtés és permetezés.

A forgatás kezdetét veszi a keltetés harmadik napján. Célja, hogy a meleg eloszlását kiegyenlítsse és hogy

2. kép. Bordás tojás.

Bábalakú és gömbölyű tojás.

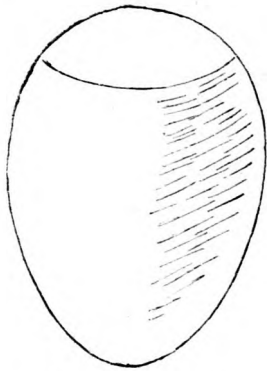
általa élenkítsük a fejlődő embrió életműködését. A forgatást kézzel végezzük, néha azonban a gépekben vannak alkalmazva forgatókészülékek is.

A forgatás elmulasztása, avagy teljes hiánya nyomorék csibéket eredményez.

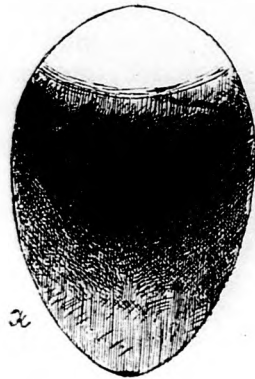
A keltetés elején rövidebb ideig, a végefelé tovább tart a hűtés, mert minél fejlettebb az embrió, annál

Az 5-ik képen oly tojást mutatunk be az olvasónak, melyben a csíra megkötődött ugyan, de életképtelen volta miatt már az első héten belül elpusztult.

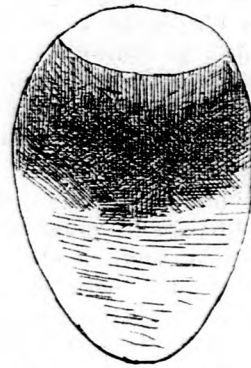
A 6-ik és 7-ik képen a 2-ik héten s illetve 15—17. napján a keltetésnek halt el valamely zavaró ok folytán a csibe: az ily tojások azután a második vizsgálat alkalmával lesznek eltávolítva a gépből.

3. kép. Fiatlan tojás.

4. kép. Fias tojás.

5. kép. Elhalt embrió. (1 hetes korig.)

több meleget fejleszt önmaga is, míg az elején a felvett meleg gyorsabban is hül. Az erős mérvű hűtés visszaveti fejlődésében az embriót.

A keltetés sikerével talán legszorosabban összefüggő kérdés a levegő páratartalmának megfelelő ömértékű fejlesztése. S tényleg, ha figyelemre méltatjuk ama tapasztalati tény, hogy a túlmértékű párafejlesztés sikertelenné teszi a keltetést, viszont a keltetőúr levegőjének kiszárítása megnehezíti, avagy lehetetlenné teszi a csibéknek kikelését, teljes mértékben méltányolhatjuk azt a kijelentést, hogy a levegő páratartalma döntő fontosságú.

Úgy a forgatás, mint a hűtés és permetezés a keltetés 20-ik, illetve 26-ik napjának reggelén befejeztetik. Ezután az összes munka a lámpa kezelésére szorítkozik.

Ezen állandó munkákon kívül végeztetik a tojásvizsgálat, vagy a tojások átlámpázása. Célja ennek megállapítani, mely tojások fogamzottak meg, mert a keltetés alól azon tojások, melyek fiatlannak bizonyultak, elvonatnak; az ilyen tojás takarmányozási célokra lesz felhasználható. A tojásvizsgálat a keltetés 7-ik napján

Kelés közben sok munkánk nincs. Ha a csibék ezen munkájánál segíteni kell, valami jó csibeanyagot ettől ne várjunk. Maga a segítség mérve is csupán arra szorítkozik, hogy a 22. vagy 29. napon a légür táján megtörjük a tojáshéjat, hogy a csibe levegőhöz jusson s megerősödjön.

A kikelt apróság mindaddig a gépben marad, míg tökéletesen meg nem szárad; kivenni őket közvetlen a kikelés után tehát nem szabad.

A kelés folyama alatt a gépszekrényt megnyitni nem ajánlatos; hogy az utolsó 2 napon semmiféle kezelést nem végzünk, az is azért van, hogy a levegő páratartalmát fölöslegesen ne fogyasztsuk. *K—k.*

Kötelező fásítás alkalmas helyeken.

Eddig csak a városi embernek volt oka panasza az általános drágaságot illetőleg, ma már van oka panasza, a falusi, pénzből élő, embernek is.

A legtöbb falusi embernek manapság bolt a kamrája. A boltba kell vinnie keresetének javarészét.

6. kép. Elhalt embrió. (2 hetes korig)

7. kép. Elhalt embrió. (15—17 napos korig.)

végzendő, lehet ezenkívül még a 14-ik napon is megvizsgálni a tojásokat.

A vizsgálatot rendszeren az esti tojásforgatással együtt végezzük. A 3-ik kép oly tojást mutat, mely fiatlan, az ilyen tojás világosság (tojásvizsgáló lámpás) elé tartva teljesen áttetsző.

A fias tojás a 4-ik képen láthatólag egész tömegében sötét.

Ezúttal a falusi fainségre óhajtanók fölhívni az illetékes körök figyelmét, kiknek módjában állna tenni valamit.

Az erdők irtásával, kisebb-nagyobb facsoportok kipusztításával, a legtöbb határ szántóvá vedlett. Tűzifát szolgáltató egyes fák csak az útszélekre, házak elébe s itt ott talán egyebüvé szorítkoznak.

Akinek ily fái vannak, föl is használja s talán elég

is háztartása számára, — eladásra azonban nem igen jut. Ha erdőt irtanak vagy facsoportokat pusztítanak ki — ily helyeken akad fa — az téved, aki azt hiszi, hogy abból, a fával dolgozó munkásokon kívül, más, fa nélkül szükölködő egyénnek is jut.

A pénz magához kaparintja az összes fát s adogatja el félolenként méregdrágán. De nem ritka már manapság az eset sem, hogy fát méregdrágán se kaphatni.

Legfeljebb, ha kocsihátton (fuvarért) bemegy a legközelebbi központba s ott vesz fát ölenként 38 koronáért. Ehhez az összeghez kell hozzászámítani a fuvarát és a vágatási költséget — a fája van oly drága falun, mint a városi emberé. De tüzelünk már falun is kilószámra mért és árult tűzifát. A fainség növekedése alkalmából legyen szabad egy körülményre rámutatnunk.

A legtöbb községnek vannak közterei és az úgynevezett libalegelő „gyep“-jei. Ezeket ugyan vályogvetésre tartják fenn, de ez a körülmény csak megerősíti abbéli nézetünket, hogy ezek az említett szabad területek nagyon is alkalmas helyek befásításra. Egy községben lehetne több ezer akácát elültetni a gyepeken anélkül, hogy ezáltal a vályogvetés vagy a libalegelő kárt szenvedne.

A törvényhatósági utak, a folyók védtöltéseinek két, külső és belső szélein nagyon sok fa elérne. Ismerjük a töltés melletti faültetés ellen fönnálló érveket, mindazonáltal állítjuk, hogy sokkal több haszna volna a vízszabályozó társulatoknak a botlásokból évenként (szakszonként való) befolyó jövedelemből, mint az a kár, melyet az élőfa állítólag gyökereivel a töltésben okoz. Ezt komoly ember nem is hiheti. Nem, mert élőgyökér mellett hézag nincs, a vastag gyökér korhadása meg oly lassú, hogy bizonyos annak észrevétlenül való eltűnése.

Az útszélekre nem érdemes fát ültetni, mert divattá lett az elültetett fiatal fáknak szándékos kitorése s rongálása. Tényleg úgy áll a dolog, hogy utaink mentén fiatal fát egyet sem, kitorított vékony fát azonban sokat láthat az ember.

Mindez azért, mert az ily csekélységgel senki se törődik. Az útkaparó? mi köze hozzá; a csósz? ő csak nem ülhet a fiatal fa mellett. Igaz. De ha minden fatördelőt s farongálót, akit tetten érnek, — keményen megbüntetnék, — valószínű, hogy kevesebb volna a fatördelők száma.

A büntetésből ha bizonyos százalékot kapna minden fejjelentő, úgy ezek száma is fölszaporodnék. Ha községi előjáróságok dobszóval, büntetés terhe alatt tiltanak meg a fáknak szándékos tördelését s keményen büntetnék meg a tettenértet s hozzá még a községek, mint erkölcsi testületek, évenként kötelességszerűleg végeztetnének faültetést, megszűnne a fainség, gyarapodna a község vagyona és kiirtódna sok emberből egy állatias szokás: a fáknak kitorése és rongálása.

Uhlárik Sándor.

Szecskaetetés. A mostani takarmányszükség kényserített még lábán elvénült úti széna megvételére. A széna nagyon pálcás volt. Az elvénült szénát a jó árpaszalmával tartják egyenértékűnek — az ahhozérték. Állataim nem igen nyultak a szénás keverthez. Most a szalmát is külön, a szénát is külön leszecskaetatom s egyharmad arányban keverem. A szecskaetott s így elegyített takarmányt etetés előtt meleg sósvízzel nyirkosítom, az így jászolba öntött eleséget, mondhatom (talán fölösleges is), igen jól felveszik állataim. Így jól értékesíthető kisebbértékű takarmány is. Kiszegédnek így lehet és kell hasznára fordítani a kevésbé értékes takarmányt. A só nem igen jöhet számba, amennyiben ezt úgy is adnunk kell a szarvasmarhának.

A megölt király.

A portugál nép szentül hiszi, hogy az a golyó, mely kioltotta Károly portugál királynak és a trónörökösnek életét, jól végezte a dolgát s nemcsak Portugáliát szabadította meg egy lidércnyomástól, de az egész művelt világot. Talleyrand híres mondását, hogy az orosz cárok már egyszer más halálnemet is választhatnának, mint merénylők gyilkála alatt elpusztulni, hovatovább alkalmazni lehet mindazokra a koronás zsarnokokra, akik bízva katonaságuk hűségében, nemcsak alattvalóik alkotmányos szabadságait, hanem a legegységesebb emberi jogokat is lábbal tiporják. Igazán nem lehet magasztalni azokat, akik fegyvert ragadtak Károly király megölésére, de meg lehet őket érteni. Mert ahogy Umberto király megölése csakis katonai önkénykedése miatt történhetett meg s ahogy az Obrenovics-dinasztia kiirtása évtizedes gázságoknak megtorlása volt, úgy Károly

Árvíz a fővárosban.

király és a trónörökös megölésére is csak egy elkese-redett, végig sértett nép vállalkozhatott.

Európa népei egy év óta ökölbe szorított kezekkel nézték azt a küzdelmet, amelyet a kis Portugália folytat uralkodója ellen. A legsötétebb középkor embernyúzása elevenedett fel s az ártatlanul lemészároltak és börtönre vetettek boszúért kiáltottak. A boszú megtörtént s Portugália örömmünnepet ülhet.

Portugália is az idegen dinasztiák átkát nyögte. Metternich a bécsi kongresszus idején a kis német hercegségeket az európai udvarok feleségszállító telepének nevezte, de úgylátszik, azóta a szász-kóburg-ház Anglia, Belgium, Gotha, Bulgária és Portugália trónján ült s nem ürülhetett meg az utolsó tíz évben trón, hogy a szász-kóburgok fel ne ajánlották volna szolgálataikat. Mikor 1834-ben az evorai szerződésben a trónvesztett braganzai család örökre lemondott a portugál trónról, Maria de Gloria lett a királynő, aki két évvel utóbb Ferdinánd szász-kóburg-kohári herceghez nőül menvén, úrrá tette ezt a német dinasztiát a por-

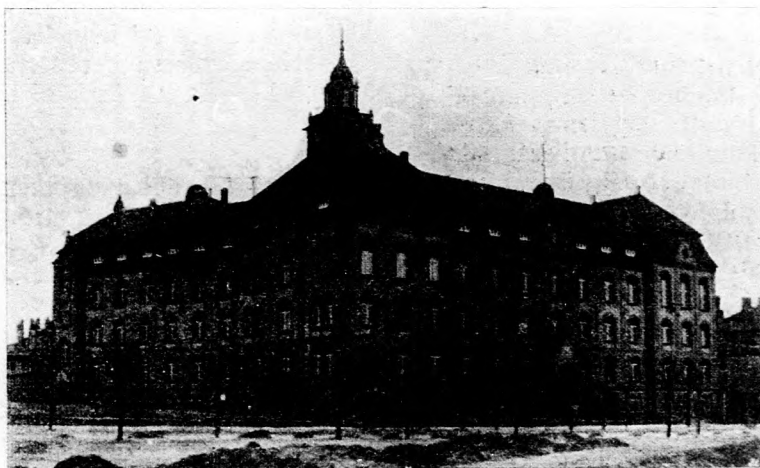
tugálok fölött. Maga Ferdinánd herceg II. Ferdinánd néven trónra lépett s azóta Portugália nem tudta lerázni magáról ezt az idegen dinasztiát.

Ennek a trónszerző Kóburgnak unokája volt Károly király, aki áldozata lett a merényletnek. Nem volt öreg ember. Mindössze negyvenöt éves s csak tizenkilenc éve hordta azt a koronát, amelyet most erőszakkal rántottak le homlokáról. Alig lépett a trónra, már utcai zavarok figyelmeztették arra a kötelességére, hogy védje meg Portugália érdekeit s a nemzeti önérzetet. Akkor volt ez, mikor fel akarta áldozni Portugáliának afrikai érdekeit, hogy Anglia kegyét megnyerje s egyik kormány a másik után volt kénytelen távozni helyéről, míg végre Károly király olyan minisztériumot nevezett ki, mely Angliától engedményeket csikart ki s a közvéleményt megnyugtatta.

Érzéke azóta nem volt az uralkodói kötelességek iránt

on szegényedett, a király pedig állandóan gazdagodott. Szellemileg az utolsó sorban állt az európai államok közt Portugália. A férfiak közül 79 százalék, a nők közül 85 százalék, a hadseregben 78 százalék írástudatlan. És a király semmit sem tett ez ellen. Mikor 1903-ban Londonban volt, egy angol újságírónak egész leplezetlenül azt mondta: „*az én trónom a legszilárdabb az európai uralkodók közt, mert koldusok fölött uralkodom*”. Szellemi és anyagi nyomor egyaránt jellemezte Portugáliát s azt lehet mondani, hogy talán Károly király volt országában az egyetlen ember, aki jóllakott minden nap. Voltak, akik nyíltan vádolták azzal, hogy az angol kormánytól évjáradékot élvez s ha ez nem is igaz ilyen formában, annyi kétségtelen, hogy udvartartása költségeinek egy részét angol pénz fedezte.

A felesége révén a mi uralkodóházunkkal is rokon-

Dahlemy mező- és erdőgazdasági intézet.

s az állampénztárt saját passzióinak kielégítésére a szó teljes értelmében kifosztotta. Az ország gazdaságilag a tönk szélére jutott s 1892-ben, mikor a hivatalnokok fizetését húsz százalékkal leszállították, nagy kegyesen ő is lemondott több millióra menő civillistájának ötöd-részeről, de amit így szeméremézésből megtett, azért titokban a legszemérmertlenebb módon kárpótolta magát. Ő volt országának legnagyobb panamistája és nem volt olyan üzlet, amire ő ne vállalkozott volna. Nyolc hónappal ezelőtt a cortezben olyan támadásokban volt része pénzügyi manipulációi miatt, ami példátlanul áll az uralkodóházak történetében. I. Lipót, az egykori belga király büszkén említette meg magáról 1848-ban, hogy az összes európai uralkodók közül ő volt az egyetlen, aki a forradalmak idején sem vonta ki vagyonát az országból s nem helyezte el azt külföldön. Károly portugál király pedig abban találta kényét-kedvét, hogy az országnak adófilléréiből eredő s jogtalanul elvett pénzekkel az angol bankban nagyobb betétre tegyen szert, mint az orosz cár, akiről az a közhit, hogy nyolcvan millió rubelt helyezett ott el. 1892 június 13-án Portugália kimondta az államesődöt s azóta egyik kormány a másik után bukott meg a pénzügyi nehézségek miatt. De mialatt az ország foly-

ságban van. A felesége Amália orleansi hercegnő volt Fülöp orleansi hercegnek nővére. Viszont az orleansi herceg felesége Mária Dorottya főhercegnő, József főherceg nővére s így a megölt király sógora volt József főhercegnek. A portugál sajtó nem győzte eléggé magasztalni nemes lelkét, de tavaly májusban ez a mese is szétfoslott s azóta egész Európa tudja, hogy rossz szelleme volt a királynak, mert örült pazarlásaiába a királyt a feleségének pompaszeretete vitte.

Egy szomorú játék végső jelenete játszódott le most Lisszabon utcáin, de nem egy hős halt meg, hanem egy esztelen zsarnok, aki után népe nem fog egy könnyet sem ejteni.

Sóvárgás.

*A te bölcsöd túl a Dunán ringott,
Én meg messze, Tiszántúl születtem;
Téged ott is enyhe napfény csókolt,
Bükki hűs szél zúgott én felettem.*

*A te lelked csupa ártatlanság,
Az én szívem csupa vétek, bánat.
Talán ezért, éppen ezért vágyom
Szőke kis lány, oly nagyon utánad.*

*Tudod-e, hogy min jár az eszem most,
A míg téged gyönyörködve nézlek:
Szóke kis lány, de jó vón elmenni
Tiszántúlról Dunántúlra — érted.*

Miklós Elemér.

Mit mesél a Terebélyes?

— Rákóczi szülőfalujából. —

Két órai gyalogolás fáradságait pihentük egy terebélyes fa árnyékában. Jóleső és üdítő volt annak fuvalata: az elválás természetesen annál nehezebb. Imre barátom az elváláskor „hamar“ rímekkel rótt le iránta való háláját:

Oh milyen üdítő fuvalatod s édes
Isten hozzád immár áldott terebélyes.

A „terebélyes“ szó a Felföldön tett kirándulásomat juttatta eszembe. Ezt meg én énekelem meg — gondolám — de jobb lesz talán prózában?!

Az a kirándulás, amelyet néhány év előtt a Felföld egyik nagyobb városába, Borsiba tettem, mindenkor felejthetetlen marad. Már régóta vágytam a kuruc-kor hőségnek és vezérének, Rákóczinak szülőházát látni. A szerencsés véletlen ez alkalommal vágyakozásomat kielégítette, mert egy délutáni sétánk Borsiba vezetett.

Milyen is lehet Bors-i, a nagy fejedelem szülőfaluja? Milyen lehet abban a dicső fejedelem szülőháza?

Előre elképzeltem ama szép palotát, amely elsősorban fog szemembe ötleni. Képzetelemben megjelentek a terebélyes fák is, amelyek a szép palotát körülárnyékolják. — Majd a kuruc-csataküzdelmeket idézték föl gondolataim.

Ily gondolatok és töprengések között haladtam kíséremmel a kitűzött cél felé. Nem is volt fárasztó az út, a kíváncsiság csak fölvilanyozta, de nem fárasztotta tagjaimat.

Utitársam megszólal:

— Ime, látod azt a terebélyes tölgyfát?

— Látom.

— Rákóczinak kedvelt árnyékadója volt.

Talán ki sem elégített a felelet, de egyelőre ennyivel is be kellett érnem, mert a falu immár szemünkbe ötlött. Most úgyis lesz tudakolni való.

Nem céloz Bors-i leírását adni, aki látott már falut, eltudja képzelni — bár megjegyzem bérestelep inkább. Rákóczinak palotáját látni, ez volt a fő vágyam.

Nem is kellett soká keresgelnünk:

— Nézd csak, ott van az a Terebélyes mögött — figyelmeztetett utitársam.

Arra vettük útunkat.

A Terebélyes hűsítő fuvalmát érezhettük is már, de meg mielőtt megpihentünk volna alatta, egy szembejövő bors-i ember köszöntvén bennünket, beszédbe elegyedett velünk. Néhány általános megjegyzés után a nagy „Terebélyesre“ hívtam föl figyelmét.

— Milyen idős fa? — kérdeztem.

— Ifjúrám oly' a sokszó látta főjöni a napot, de sokat tudna mesélni.

Értelmes öreg emberke volt. Jó volna — gondolám, ha egy ily mesével nekem is kedveskednék: azok az öregek oly jól tudnak elmesélni a régi jó időről.

— Amint látom, Urambátyám, szép butorzat készülhetne e fából, hiszen tíz ember körülállva sem karolhatja át?!

— Nem úgy ifjúrám, amit az ég villáma mindez

ideig megkímél, emberi kéz sem írhatja ki... hozzá még ezt a fát! Isten a megmondhatója, bizony megérdemli e fa becsülésünket.

— Hogy, hogy Urambátyám?

— Ha nem neheztem ifjúrámékat, megest elmondom a fának igaz meséjét... a nagyapámtól, boldogulttól hallottam.

— Csak minél szaporábban öregem, meghallgatjuk mi, szívesen.

— Hallották ifjúrám Rákóczi dicső fejedelmünk hírét? Nagy menköve volt a labancoknak, de sokat is szaladtak elüle!

— Mindezt tudjuk már -- szakítottam félbe, csak hogy a Terebélyesre tereljem beszéde fonalát.

— Hát, hogy rendin essik a szína, ott kezdem, a faüttetésnél. Becskey bá' Rákóczinak, ma a dicső fejedelem ides apjának hitös szögája ütette és nevéte. Rákóczi dicső fejedelmünk még kicsi nagysága lehetett, amiké e történt. — Jó lesz a kis Nagyságának alatta heveriszni — mondogatta ápokátás közbe.

— Azonban Becskey urunk bátyánk számításba is bevágott vóna ifjúrám, ha emberi tervezettség nem lett vóna... Az ott fenn lakó máskip végzett...

— Nem a bors-i Terebélyesnek, Becskey bá' — nem a neuhausi fák árnyékában hűsül a dicső fejedelem!

Fölvirradt azonban a dicső fejedelem szabadulása napja is. A Terebélyes azóta már nagyobb réteget árnyékol be lombjaival. Rákóczi kirándulván pataki palotájából, sose mulasztja el a Terebélyes hűsítő árnyékának élvezetét.

— No meg amikor Becskey bá't is kezeügyébe találta.

— Hát a dicső fejedelem még a szolgáját is ennyire megbecsülte? — kérdeztem.

— Megbecsülte ifjú uram, meg bíz' a szipen ébeszigettek azok a vetések, vadászatokrúl, a vetések állásárúl, meg minden ollanrúl, ami érdekéte őket — a nagyapám, Isten nyugosztalja, meséte.

Míg ezeket beszél, a palota felől egy tisztartó-felé alak közeledik hozzánk. Már messziről szólítja a mi öregünket:

— Maka mintik beszikety makát, tyűjön tyorsan.

A jó öreg egy „Isten áldja meg magukat“ köszönettel búcsúzott el tőlünk.

— Ime Becskey modern kiadásban — jegyezte meg a tisztartóra mutatva kísérem. — Az volt valóban.

Ne gondold kedves olvasó, hogy ezzel a jó öreg teljesen kimerítette e fa meséjét; mondott ő még más is róla.

Sok szó esett az alatt a régi jó időről is. Becskey bá' — mint az öreg megjegyezte, mert a nagyapjától hallotta — iparkodott is azokat rózsás színekben festeni, majd az ország állapotjára vonatkozólag megjegyzi: „A török, mán csak török, ám még hagyján Nagyságos Uram, de a nímet, a nímet, ez ami főbenjáró veszedelmünk“!

Rákóczi búsan hallgatta a síralmas hangokat. Elgondolkodott... majd kigyult arccal feleli: „Hazánknek élnie kell! Jóságos az Isten, gondját viseli, az elpusztítástól meg a Szűzanya oltalma védi“.

Ezeket a reményteljes kijelentéseket a fejedelem szájából Becskeyn kívül nem hallotta más csak a — Terebélyes.

— Rákóczi a vadászatok után a Terebélyes árnyékában pihente fáradságait. De nagyon alkalmas volt e hely arra is, hogy képzelete végig fusson innen az ország állapotján. Oly jól érezhette magát annak

Megjött a levél!

árnyékában! Nem zavarta őt senki, csak a szellő suhogtatta meg olykor a tölgy leveleit, amelyek azt susogták Rákóczi fülébe: „Siralmas az ország állapota, megmentőre, szabadítóra várnak a nép ezrei.“

*

Egyik vadászat után Rákóczi a kellesténél jobban kimerült, hazajövet sietett is a fa árnyékának élvezetére. Vadászkutyái meg ezalatt szétszéledtek a közeli erdőbe vadat űzni. Egyszerre nagy ugatás, csaholás hallatszik a sűrűből. Becskey épen a tokait szolgálta fel, amikor Rákóczi megjegyezte, hogy „a kutyák bizonyára valami nemes vadat kerítettek“ — s azzal elhallgatott.

A csaholás mind közelebb volt hallható. „Talán nem is vad, hanem valami idegen vendég lehet — vélekedett.“ Erre már fogta fegyverét s az új vendég fogadására indult, bármely „szörzéből“ való legyen is az.

Alig tett azonban néhány lépést, a sűrűségből egy jól fegyverezett lovas bontakozott ki.

— Békés Gáspár a nevem, gróf Bercsényi Miklós őnagyságának vagyok a fegyvernöke és Rákóczi őnagyságához vagyok küldetésben. Ezzel egy libellust vett ki bekecséből s átadta azt Rákóczinak.

A levél gróf Bercsényi Miklós ungi főispántól jött. A hosszú siralmas panaszok, amelyek az ország helyzetét: a németek jószágbitorlásait, rablásait tárták föl, bennünket nem érdekelnek; annál inkább utolsó sorai: „Én Vitézlő Uram a környüállásokat perspektíván, Nagyságodnak bármely határozatát készséges engedelmességgel fogadom.“

Rákóczi a nem várt levél fölött s még inkább annak határozott kijelentései fölött gondolkozóba esett. Fele sem volt tréfa.

Egyszerre fölindult s kigyult arccal így kiált föl.

— Dőljön el e pillanatban hazánk sorsa . . . kard szerezte, kard védelmezze meg azt. — Becskey szolgám, hozd tüstént a kalamárist!

*

A szabadság jegyében megindult mozgalom tehát itt született meg. A szabadságharcot leverték ugyan, de a Terebélyes még most is áll. Árnyékot még most is szolgáltat, de árnyékában nem kuruc fejedelem . . . más valaki pihen most.

APRÓSÁGOK.

Ellopott ereklyék. Egy tolvajbanda járt tavaly október hónapban Zámory Mária alapítványi hölgy budapesti Baross-utcai lakásán s egy szekrényből több nagyértékű ereklyét s nagymennyiségű ékszert lopott el. Ellopták a többi között a legnagyobb magyarnak, Széchényi István grófnak aranyóráját is, amelyet a gróf még életében Beöthy Ödönnek ajándékozott. Az óra lapjára a következő szavak vannak vésve:

Beöthy Ödönnek — Széchényi Istvántól.

Ezenkívül ellopták azt az arany karkötőt, melyet Biharmegye közönsége ajándékozott Beöthy Ödön özvegyének, s amelyre ezek a szavak vannak vésve:

Beöthy Ödön megmenekült 1849. évben, meghalt Hamburgban 1854. évben.

Az ellopott értéktárgyak között van az a két antik kristály-flakón, amelyet Zámory Mária keresztapjától, Deák Ferenctől kapott ajándékba. A bűnvizsgálat kiderítette, hogy a tolvajok, akik Zámory Mária szomszéd-

ságában lakó Ivády Béla miniszteri titkár lakásából is elvitték az összes ezüstneműt, a lopott drágaságokat Kohn Ármint Wesselényi-utcai ékszerésznek adták el. A vizsgálóbíró Kohn Ármint, akinek Budapesten háza s két üzlete is van, orgazdaságért letartóztatta. A letartóztatás azonban már későn történt, mert Kohn az ékszereket időközben már eladta. A törvényszék most ez uton hívja fel a közönség figyelmét arra, hogy aki ezeket az ékszertárgyakat jóhiszeműen megvette, jelentkezzék a büntetőtörvényszéken. Még a jutalomban is fognak részesülni az illetők azért, mert segítettek megmenteni az elkallódástól a legnagyobb magyarnak s a haza bölcsének ajándéktárgyait.

Polubotok öröksége. Polubotok Nagy Péter cárnak derék kozák ezredese volt. Már-már kinevezték hetmanná is, de mivel nem bíztak eléggé a kisoroszokban, megtették Polubotokot főparancsnokká, de a titlust nem adták meg neki. Polubotok pedig hetmann szeretett volna lenni s ezért azt hirdette, hogy ez a kisoroszok függetlenségének borzasztó megcsönkítése. Némi kis izgalom támadt is a kisoroszok közt, mire Polubotok mestert szépecskén bekasztlították Péter Pál-erődjében. Még Nagy Péter idejében ott is halt meg. Persze szentet és hőst faragott belőle a népmonda. De nem addig volt ám! . . . Egy angol elmesélte egy Rubetz nevű orosz embernek, hogy az angol bank őrizi ám még ma is Polubotok kincseit. Nosza kapta magát Rubetz úr s összekürtölte a Polubotok-örökösöket. Van ilyen vagy 4—5000 Kis-Oroszországban. A kik visszaviszik származásukat Nagy Péter ezredesére, ilyen is van 400. Ezek mind összejöttek s hangosan követelték, hogy az orosz kormány hajtsa be az angol bankon a milliókat. A bank meg kijelentette, hogy ilyen millió nincs és sohase is volt. Gróf Milorádovics is leszámazója a nagy Polubotoknak, de neki magának is lévén pár milliója, nem hisz a legendának. De annál inkább hisz a sok Polubotok és Polubotko, a kiknek nincsenek millióik.

Hogyan kell egy hírt megírni? Egy felsőmagyarországi laptársunk szerint a következőképen: „Müller János és Drizner József rátkai lakosok — és sógorok voltak. Minthogy azonban dísznótor Rátkán is van és azon Müller és Drizner is részt szoktak venni, nem lesz meglepő hír olvasóinkra nézve, ha kolportáljuk, hogy a dísznó gyászos elhunytával Müller János Drizner sógort úgy találta szíven szúrni, hogy az utóbbi szintén a boncoló asztalra, a kedélyes sógor pedig a sátoraljaujhelyi fogházba került.“

KÉPEINKHEZ.

Árvíz a fővárosban. A múlt héten árvíz öntötte el a főváros Teréz-körúti palotáit. Nem a szőke Duna öntött ki, hanem a vízvezetéki nagycsatorna pusztult el s öntötte magából ki a vizet annyira, hogy a nagypalotákból csónakon juthattak csak ki a lakosok a szárazra. Mai képünkön a fővárosi árvíz képét mutatjuk be.

Megjött a levél! Megjött a várva-várt kedves kis levélke . . . A szép leány boldog örömmel olvasta a sorokat. Nagyon szépeket vethetett papírra, aki a levelet írta, mert a leányzó arcán kiül az öröm, picit szívecskéjében boldog érzések ütnek tanyát, dióbarna szemei pedig úgy ragyognak, mint valami — karbunkulus!

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárcsarnokban.

Magyar Gazdák Értékesítő Szövetkezete jelentése 1908. február 5.

Budapesti Központi Vásárcsarnok árai.

Husneműek: marhahus 1.12—1.40 K., helybeli borjúhús 1.30—1.40 K., sertéshús 1.22—1.24 K., szalonna füstölt 1.36—1.40 K., szalonna, olvasztani való 1.24—1.28 K., hárj 1.40—1.42 K., sertésszir 1.40—1.44 K. — **Füstölthús:** (vidéki) kg.-ja 1.20—1.60 K., hazai sonka 1.80—2.— K. szalámi 3.60—4.— K.

Baromfifélék: —.—.— K., rántani való csirke 1.80—2.40 K., sütni való csirke 2.40—3.20 K., kacsza, hizott 5.60—7.— K., lud hizott 12.—16.— K., pulyka, hizott 8.—10.— K. páronkint. Vágott hizott liba 1.40—1.50 K., vágott hizott kappan, kacsza és pulyka 1.20—1.40 K. kg.-ként.

Budapesti piaci árak.

Gabona. (Arak métermázsánként értendő). Buza 23.30—23.40 K. Rózsa 19.50 K-tól — K-ig. Árpa 15.— K-tól — K-ig, jobb minőségű K-tól — K-ig. Zab 15.85 —.— K. Tengeri 13.50 —.— K.

Teavaj: (centrifugált) 2.20—2.40 K., főzővaj 1.60—1.80 K. kg.-ként. Tehénturó kg.-ja 16—20 fillér.

Tojás: bácskai 0.98—1.00 K., erdélyi apróbb áru —.— K. ládánként (1440 db). Apadt —.— K., meszes —.— K.

Zöldségfélék: Burgonya (vagonárú) sárga 5.80—6.60 K., rózsas 5.60—6.60 K., 100 mm.-ként. Hagyma 50 kg.-os zsákokban zsákkal együtt —.— K., mm.ként.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7
K.	34.40	34.40	34.—	34.80	35.60	32.20	31.80	30.20

Takarmányvásár. Réti széna 5.20—8.—, muhar 8.20—9.— zsup szalma 5.20—6.60, alomszalma 4.20—5.—.

A „FÜGGETLEN UJSÁG” szerkesztésére felügyel:
Rubinek Gyula,
az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatója.

**Alfa-Separator
Részv.-Társaság**

BUDAPESTEN

VI., ker., LOMB-UTCZA II. szám.

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és telepek berendezése.

Arjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Ujdonság! Az 1907. évi mintájú Alfa-Separatorok a jelenkor legtökéletesebb fölözőgépei. Nagy és kiváló munkabírás mellett bámulatos könnyen járnak.

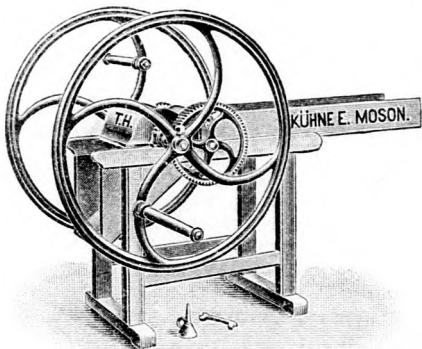
Több mint 500,000 Alfa Laval Separator az egész világon.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban Budapest, Üllői-ut 25.

KÜHNE E.

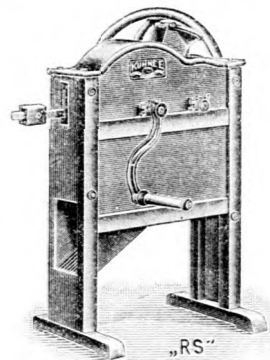
hazánk legrégebbi mező-
gazdasági gépgyára ::

MOSONBAN

FŐRAKTÁR:
Budapest, VI., Váci-körut 57a

:: elismert gondos kivitelben szállit. ::
szecskavágógépeket,
répavágókat, darálókat, ::
takarmányfüllesztőket,
„TORNADO” kukoriczaszár-
tépőket, **MORZSOLÓKAT,**
burgonyamosó-gépeket, ::
teljes takarmánykamra-berendezéseket

FIÓKRAKTÁR:
Debreczen és
Temesvár ::

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét

a budapesti

gyapju-aukcziókra

melyek az év folyamán két sorozatban, nevezetesen július és október hónapokban tartatnak meg.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest Dunaparti teherpályaudvar“ czimzett gyapju-küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

**Magyar Általános
Hitelbank**

Áruosztály — Gyapjuárverések
Nádor-utca 12. sz.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photoczninkografiai műintézete

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT: mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo-(auto)-typia, fametszet stb. útján. Térképek, tervezetek, alaprajzok photoithografialag legszebben, legolcsóbban sokszorosíthatnak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

Gazdak Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

Alakult 1900.	Biztosítéki alap:	Alakult 1900.
Alapítványok a kormány hozzájárulásával	-----	1.970.40. — kor.
Tartalékok	-----	764.760.16 kor.
	Összesen	2.735.104.16 kor.

1901. évi fölösleg	-----	90.349. — kor.
1902. évi fölösleg	-----	59.782.23 kor.
1903. évi fölösleg	-----	109.331.73 kor.
1904. évi fölösleg	-----	72.438.23 kor.
1905. évi fölösleg	-----	61.739.60 kor.
1906. évi fölösleg	-----	39.243.65 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére, különféle módozatok szerint.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegétől úgy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzletfeleslegre közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-3%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adják fel biztosításukat 5% engedményben részesültek. Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosításokkal minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

Baromfitenyésztők Lapja

a Baromfitenyésztők Országos Egyesületének hivatalos közlönye, a legjobb és legelterjedtebb baromfitenyésztési szaklap. Minden tenyésztőre nélkülözhetetlen. Hirdetésekre a legalkalmasabb. Előfizetési ára, mint az egyesület tagsági díja 8 kor. egy évre. Olcsó hirdetési díjak. Szerkesztőség és kiadóhivatala: Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. szám, Köztelek, I. emelet 10. szám.

A „FÜGGETLEN UJSÁG“-ban megjelent képek lemezeit (kliséket) olcsón kölcsön adja, esetleg eladja a „FÜGGETLEN UJSÁG“ kiadóhivatala, BUDAPEST, IX. KERÜLET, ÜLLŐI-UT 25. SZÁM.

1908.

Hatodik évfolyam.

1908.

Egy állatkedvelő sem nélkülözheti a legolcsóbb és legjobb baromfi- és házinyulenyésztési heti képes szaklapot, a

„BAROMFITENYÉSZTÉS“-t,

mely a gazdasági és sportbaromfi-, éneklő- és díszmadár-, galamb- és házinyulenyésztési és értékesítési kérdéseket a legteljesebben felkarolja és tárgyalja.

Főszerkesztő:

HREBLAY EMIL
állattenyésztési felügyelő.

Földbirtokosok, bérlők, gazdatisztek, kisgazdák, iparosok és magánzók egyaránt használnak és élvezettel olvashatják a „Baromfitenyésztés“-t, a magyar baromfitenyésztési ügy igaz barátját. — Előfizetési ára: Egy évre 10 K, félévre 5 K. A „Baromfitenyésztés“ hetenként szép képeket közöl. Levélsekélyében minden kérdésre megbízhatóan és pontosan válaszol. A „Baromfitenyésztés“ olcsóságával (egész évre 10 K, félévre 5 K) a szerényebb és lekönyesebb igényeket is kielégíti. — Előfizetési pénzek e cím alatt: „Baromfitenyésztés“ szerkesztőségének, Budapest-Rákospoti, V. utca 3. sz. küldendők. Ezen heti képes szaklapot a szerkesztőség mindenkinek, aki levelezőlapon hozzá fordul, 3 héten át ingyen és bérmentve küldi mutatónak, mert a szerkesztő azt akarja, hogy a házigazdától minden tenyésztő megismerje. A ki a „Baromfitenyésztés“-re egy évre 10 koronával egyszerre már most előfizet, az ezen évben teljesen ingyen kapja a lapot.